

מייִדל קעמפ

הערליכע חיוזק און הדרָכה
ווי אזוי צו שיקן און באגלייטן די טעכטער אין מייִדל קעמפ

1 - בעט פאר דיין טאכטער

טייערע עלטערן שיחיו, יעצט ווען ענק שיקן אייער טאכטער תחי' אין 'מייִדל קעמפ' - זאלן ענק זאגן תהלים יעדן טאג מיט טרערן, אז זי זאל אהיים קומען פון קעמפ מיט יראת שמים, ווייל אסאך עלטערן פארלירן די טעכטער אין 'מייִדל קעמפ'.

עלטערן דארפן בעטן יעדן טאג פאר די קינדער און באזונדער פאר די טעכטער, זיי זאלן אויסוואקסן ערליך מיט יראת שמים. די הייליגע חכמים זאגן (מדרש תנחומא נשא, י'): "וְיִשְׁמְרֶךָ בְּכָנוּת", טעכטער דארפן מער שמירה צו בלייבן מיט יראת שמים; בעט דעם אייבערשטן פאר יעדן קינד באזונדער, די הייליגע חכמים דערציילן (תנא דבי אליהו רבא, פרק יח): "מעשה בכהן אחד", עס איז געווען א כהן, זייער אן ערליכער איד, ער האט געהאט צען קינדער, זעקס זין און פיר טעכטער, "ובכל יום ויום היה מתפלל ומשתטח ומתחנן ומבקש רחמים", ער פלעגט יעדן טאג זיך אראפּווארפן אויף דער ערד, וויינען און בעטן דעם אייבערשטן, "ומלחך בלשוננו עפר", ער פלעגט אויפלעקן די ערד מיט זיין צינג (דאס איז אן אויסדריק ווי איינער פארפירט און וויל עפעס פועל'ן) - "כדי שלא יצא אחד מהן לידי עבירה ולידי דבר מכער", אז אלע זיינע קינדער זאלן זיין ערליכע אידן און קיינער זאל נישט צוקומען צו קיין עבירות, און מען דערציילט אויף אים, עס איז נישט אריבער קיין סאך צייט, נאך א קורצע צייט, ווען עזרא הסופר האט צוריק געברענגט אלע אידן קיין ארץ ישראל און אויפגעבויט דעם בית

המקדש, און דער איד איז אויך געווען פון די וואס זענען צוריק געגאנגען קיין ירושלים, מיט אלע זיינע קינדער צוזאמען מיט עזרא הסופר, און אלע זיינע קינדער זענען געווארן כהנים גדולים אין בית המקדש, דער כהן האט זוכה געווען צו קינדער און אייניקלעך וואס אלע פון זיי האבן געטון די עבודה אין בית המקדש; זעט מען אז די עצה פאר ערליכע דורות איז תפילה - בעטן דעם אייבערשטן פאר יעדן קינד באזונדער זיי זאלן אלע וואקסן ערליך און הייליג.

2 - א סדור מיט א תהלים

טייערע עלטערן שיחיו, יעצט ווען ענק שיקן אייער טאכטער תחי' אין 'מייִדל קעמפ' - זאלן ענק איר מיט שיקן א סדור מיט א תהלים, שרייבט איר א קליין בריוועלע אינעם סדור און אינעם תהלים אז זי זאל זיך אויסבעטן ביים אייבערשטן; זי זאל בעטן פאר א גוטע שידוך, אן ערליכע שידוך, מיט ערליכע געזונטע דורות.

מען דארף אסאך תפילות צו באקומען א חתן א ירא שמים; מען קען גיין אנגעטון מיט א הוט און רעקל, מען קען אויסזען פון אינדרויסן ווי אלעס איז פיין און וואויל, און אינעווייניג איז מען שוין ליידער פארפוילט השם ישמרינו, און נאר מיט תפילה איז מען זיכער אז מען וועט זוכה זיין צו טרעפן אן ערליכע שידוך און אויפשטעלן אן ערליכע שטוב.

שאצט ענק נישט אונטער, אפאר אמת'ע ווערטער פון א טאטע מאמע קען ראטעווען דאס קינד און אלע

א טייל זענען געבליבן אלטע מיידלעך, א טייל האבן חתונה געהאט און זיך געגט השם ישמרינו, א טייל האבן נעבעך נישט קיין קינדער, און א טייל מוטשען זיך מיט נישט געזונטע קינדער השם ירחם, און נאכן מאכן חשבונות: 'וואס גייט דא פאר? ווי קען זיין א גאנצע כּתה זאל אזוי ליידן?' האט מען זיך געכאפט אז מען האט דא פארגאסן בלוט אלע אונזערע יארן פון די מיידל, און יעצט איז געקומען די צייט וואס מען שטראפט אונז אויף דעם; אמאל איז שוין נישט שייך אפילו איבער צו בעטן, ווייל אז מען גייט אריבער די קינדער יארן מיט ווערן פארשעמט און ווערן געפייניגט, ווי איז אפילו שייך איבער צו בעטן? און מען ליידט נאכדעם זייער ביטער.

דעריבער זאלט איר קיינמאל נישט טשעפען א מיידל, און אז מיידלעך מאכן א געשפעט, מען נעמט זיך אויף א נעבעכדיג קינד - זאלט איר נישט לאזן רינען איר בלוט, איר זאלט זיך אננעמען פאר איר, און אויף זאלט איר שטענדיג אויפזוכן די מיידלעך וואס האבן נישט קיין חבר'טעס, די מיידלעך וואס קומען פון פשוט'ע שטיבער, וואס קומען נישט אנגעטון מיט די טייערסטע קליידער - און שמועסן מיט זיי און זיי פרייליך מאכן, וועט דער אייבערשטער אייך פרייליך מאכן, ווייל דער אייבערשטער האט ליב די צעבראכענע הערצער, דאס זענען דעם אייבערשטנס פארגעניגן, "קרוב ה' לנשברי לב" (תהלים לה, יט), דער אייבערשטער איז נאנט צו די צעבראכענע הערצער, אזוי וועט איר אויך זיין נאנט צום אייבערשטן.

4 - שווימען

טייערע עלטערן שיחיו, יעצט ווען ענק שיקן אייער טאכטער תחי' אין 'מייַדל קעמפּ' זאלן ענק אויסלערנען די קינדער ווי אזוי מען שווימט איידל, לייגט אריין אין די טעכטער דאס שיינקייט פון זיין איידל, ווייל דער לאנגער גלות איז גורם (תהלים קו, לה): 'ויתעברו בגוים וילמדו מעשיהם', מען לערנט זיך פון די גוים, מען גייט אין זייערע וועגן; לערן דיין

אירע דורות, ווייל ווען זי וועט עפענען איר סדור וועט זי נאכאמאל כאפן א בליק אויף די פאר אמת'ע ווערטער וואס ענק האבן איר געשריבן פון הארץ.

שרייבט איר אז זי זאל רעדן צום אייבערשטן אין איר שפראך, אין מאמע לשון, "כי אתה שומע תפילת כל פה", דער אייבערשטער הערט אויס די געבעט פון יעדן איינעם, דער אייבערשטער איז אונזער טאטע, מען דארף רעדן צו אים און זיך בעטן ביי אים אזוי ווי א קינד בעט א טאטע, שרייבט איר אז לאה אמנו האט געדארפט חתונה האבן צו עשו און זי האט נאס געמאכט אירע אויגן מיט תפילה, זי האט געוויינט צום אייבערשטן: "הייליגער באשעפער איך וויל נישט א מאן אן עשו, איך וויל א מאן א יעקב, א מאן א צדיק", און אזוי אויך מיט קינדער; וואס האט רבקה געטון ווען זי האט געזען אז זי קען נישט האבן קיין קינדער? זי האט געבעטן דעם אייבערשטן, זי האט זיך געשטעלט אין א ווינקל פון שטוב מיט א סדור אויפן פנים און געוויינט: "הייליגער באשעפער געב מיר קינדער" - ביז זי האט זוכה געווען צו קינדער, און אזוי האבן אלע אמהות געטון; אזוי זאלסטו טאכטער טון - וועסטו האבן אלעס וואס דו דארפסט.

3 - די נעבעכדיגע מיידלעך

טייערע עלטערן שיחיו, יעצט ווען ענק שיקן אייער טאכטער תחי' אין 'מייַדל קעמפּ' זאלן ענק רעדן צו אייער טאכטער זי זאל נישט וויי טון אנדערע קינדער, עס איז סכנת נפשות, אז מען טשעפעט באצאלט מען געפערליך; ווייזט איר דעם בריוו, עס איז זייער וויכטיג זי זאל ליינען די קומענדיגע פאר שורות איידער זי פארט אין 'מייַדל קעמפּ':

עס איז דא מעשיות ביי כמעט אלע סקול'ס, וואו עס איז געווען א נעבעכדיגע מיידל, וואס די קלאס האט איר קיינמאל נישט געלאזט מיט שפילן, רוב פון אירע יארן איז זי געזיצן אליין אן קיין חבר'טעס, און ווען מען האט נאר געקענט - האט מען איר געטשעפעט, און יארן זענען אריבער, און די גאנצע כּתה ליידט,

פון זיך היטן פון נישט געזונטע פריינדשאפט, ענק צאלן אוועק פאר די טאכטער צו גיין אין 'מִידֵל קַעמפּ' טויזנטער דאלער, און חס וחלילה אויב מען וועט איר נישט אנגרייטן פון זיך אכטונג געבן פון נישט געזונטע פריינדשאפט וועט אויסקומען אז איר צאלט יעצט איינגאבע (דיפאזיט) פון דריי פיר טויזנט דאלער וואס וועט אייך קאסטן שפעטער ביי איר לעבן הונדערטער טויזנטער דאלער, ווייל די רבנים און די מומחים זאגן אלע אז די גיטין וואס גייט פאר ביי כלל ישראל איז א תוצאה פון נישט געזונטע פריינדשאפט וכו' וכו', וואס עס הייבט זיך אן אין קעמפּ השם ישמרינו, און ווען מען וואלט ווען געקענט האלטן די טעכטער אין שטוב במשך דעם זומער - וואלט זיכער בעסער געווען.

איך ווייס אז עס וועט דיר נישט זיין גרינג, דו וועסט זוכן תרוצים נישט צו רעדן, דו וועסט זאגן: "עס פעלט נישט אויס, מיינע קינדער וויסן פון זיך אליינס, מיינע קינדער זענען גענוג קלוג", מיט נאך אנדערע תרוצים.

ליכער ברודער, הארציגער חברה, איך בעט דיר האב רחמנות אויף דיר אליין, האב רחמנות אויף דיינע אייגענע קינדער, זיי נישט ווי די בת היענה וואס ווען דער בער קומט - בייגט זי אריין די קאפ אין די ערד און שוין, מער איז נישטא קיין בער, און מער דארף מען נישט רעדן פון בערן, ביז דער בער פארציקט איר; וואלסטו געהערט וואס די רבנים און די מומחים וואס פרובירן צו העלפן די אלע וואס זענען אריינגעפאלן אין דעם, וואס זיי זאגן און האבן צו דערציילן, ווי ווייטאגליך דאס איז השם ירחם, מען וויל נישט חתונה האבן, און אז מען האט חתונה וויל מען נישט לעבן א חתונה געהאטע לעבן, די קאפ איז פארדרייט, מען וויל צוריק לויפן צו די נישט געזונטע פריינדשאפט השם ישמרינו, און אז מען וואלט ווען גערעדט צום קינד זיך צו היטן פון נישט געזונטע פריינדשאפט - וואלט מען אלעס געקענט איינשפארן.

שטוב, דיין ווייב און טעכטער - מען זאל חס ושלום שווימען מיט א בעדינג סו"ט, נאר שווימען מיט א שוויים קלייד וואס איז ערליך און איידל, ווייל אפילו א מידל צווישן מידלעך און א פרוי צווישן פרויען - דארף אויך זיין איידל און הייליג, און אויך אויב מען איז אליין אין א סווימינג פול, מען איז אליין אין שטוב - דארף מען זיין הייליג און איידל, און אז מען איז איידל - איז מען זוכה צו געזונטע ערליכע קינדער, מען איז זוכה צו הייליגע קינדער, אזוי ווי דער רבי זאגט (ספר המדות אות בנים, סימן ט): "צניעות שבאשה מזכה לה לבנים הגונים", אז מען פירט זיך איידל און צניעות'דיג - איז מען זוכה צו הייליגע קינדער.

אז דו ווילסט דיינע טעכטער זאלן ליב האבן די איידעלע וועג, זאלסטו שעצן דיין ווייב'ס צניעות; אז דיין ווייב האט א גוטע מנהג, זי האט זיך אונטער גענומען צו גיין א געוויסע וועג, איידל - זאלסטו איר מחשיב זיין, איר אויסרימען, דעמאלט וועלן דיינע טעכטער אויך וועלן גיין אין די וועג, אבער אז דו וועסט זיך אונטער לאכן פון אירע גוטע מנהגים, דו וועסט שפעטן פון איר, דו וועסט שפעטן פון די רבנים וואס לערנען ווי אזוי זיך צו פירן - וועלן די קינדער אלעס אפלאזן, און זיי וועלן גיין א טרעפל ווייטער פון דיר, זיי וועלן לאכן און שפעטן פון אלעס; פריי זיך אז דיין ווייב וויל זיין גוט, זי זוכט גוטע קבלות, זיי איר מחזק, און געב איר גוטע ווערטער אז זי איז איידל, אזוי וועסטו זוכה זיין צו בנים צדיקים. ווייל ווען דער הייליגער בעל שם טוב זכותו יגן עלינו איז געווען אין איסטאנבול האט ער געזען קינדער מיט גאר הייליגע נשמות, ער האט געזען זיי האבן נשמות פון תנאים, האט דער הייליגער בעל שם טוב געזאגט אז דאס קומט פון זייערע מאמעס וואס זיי זענען זייער איידל און פירן זיך זייער בצניעות.

5 - רעד צו דיין טאכטער

טייערע עלטערן שיחיו, איידער ענק שיקן אייער טאכטער אין 'מִידֵל קַעמפּ' - זאלן ענק רעדן צו איר

6 - העלפן די מאמע

אז דיין טאכטער האט חשק צו בלייבן זומער מיט די מאמע - זאלסטו איר נישט איבער רעדן צו גיין אין 'מייִדל קעמפ', ווייל די בעסטע פלאץ פאר א מייִדל - איז אין שטוב מיט די מאמע, מוהרא"ש האט נישט געהאלטן פון שיקן אין 'קעמפ', די 'מייִדל קעמפ' האט מען געמאכט פאר קינדער וואס האבן נישט קיין שטוב וואו צו זיין, און אז דיין טאכטער וויל זיין אין שטוב - איז דאס זייער גוט און געזונט; זי וועט העלפן די מאמע, וואס קיין גרעסערע זאך פון דעם איז נישט פארהאן.

פארלאנג פון דיינע טעכטער צו העלפן אין שטוב; מען ווערט נישט קיין גוטע טאטע ווען מען געבט נאך די טעכטער ארויסצוגיין טאג און נאכט מיט חבר'טעס, די קינדער וואס מען האט זיי נישט מחנך געווען צו בלייבן אין שטוב העלפן די מאמע - קענען זיך נישט קיין עצה געבן אין לעבן, די דארפן זיצן רוב פון זייער לעבן ביי די טעראפיסטן; ווי מער מען לערנט אויס די קינדער צו העלפן - אלץ מער געזונט וואקסן זיי, נאכן חתונה וועלן זיי קענען פירן א שטוב, וואשן וועט, וואשן געשיר, צאמנעמען די שטוב און אויפברענגען קינדער.

זאלסט געבן ליבשאפט פאר דיינע קינדער, זיי געבן גוטע ווערטער, זיי אויסרימען, אבער געב זיי נישט קראנקשאפט, נאכגעבן פאר די קינדער איז נישט ליבשאפט, נאכגעבן די קינדער, זיי לאזן גיין וואו זיי ווילן, זיי געבן וואס זיי ווילן - דאס איז קראנקשאפט, דאס איז אכזריות; די קינדער וואקסן אויף נישט געזונט, זיי זיצן רוב פון זייער לעבן ביי טעראפי; א גוטע טאטע, א גוטע מאמע - פארלאנגט וואס מער פון די קינדער צו העלפן אין שטוב, די עלטערן זענען מחלית וואס איז צניעות'דיג און וואס נישט, און מען געבט אסאך גוטע ווערטער מיט אסאך אויסרימען.

7 - אני מאמין

בעט דיין טאכטער אז אין די איבריגע צייט וואס זי האט; אין קעמפ געבט מען פאר די מייִדלעך פרייע

צייט - זאל זי יעדן טאג טון צוויי זאכן, זי זאל יעדן טאג זאגן די דרייצן אני מאמין'ס, דאס איז די יסוד פון א איד, צו לעבן מיט אמונה, געדענקען אז: "והוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים", דער אייבערשטער אליינס טוט אלעס, האט געטון אלעס און וועט אלעס טון; נישטא קיין טבע, נישטא קיין מקרה און מזל, אלעס וואס פאסירט איז פונעם אייבערשטן, אלעס פון די וועלט איז אלקות, די וועלט איז א לבוש פונעם אייבערשטן; אז מען חזרט די אני מאמין'ס באקומט מען א שטארקע אמונה.

עס זענען געווען צדיקים וואס האבן געזאגט די אני מאמין'ס אפאר מאל א טאג, דער הייליגער צדיק דער צאנזער רב זכותו יגן עלינו פלעגט זאגן כמה פעמים א טאג די אני מאמין'ס, ער פלעגט דאס זאגן מיט א פייער און א ברען, מיט די טייטש.

אויך זאל זי זאגן יעדן טאג תהלים, זי זאל זאגן וויפיל זי קען, אויב זי קען זאגן יעדן טאג דעם 'יום תהלים' - מה טוב ומה נעים, אזוי וועט זי ענדיגן יעדע וואך ספר תהלים, און אז זי קען נישט זאגן אזוי סאך - זאל זי זאגן יעדן טאג וויפיל זי קען; פינף קאפיטלעך אדער צען קאפיטלעך תהלים, זיי איר מחזק אויף זאגן תהלים.

מענטשן האבן א טעות, מען מיינט אז דער תהלים איז געמאכט נאר ווען מען האט א צרה, און נאר ווען מען זעט נישט מער א וועג, די דאקטוירים האבן אויפגעגעבן דעמאלט איז א צייט פון תהלים; עס איז א טעות, תהלים דארף מען שטענדיג זאגן. דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק ב, סימן עג), אז תהלים געבט כח צו טון גוטע זאכן און צו זיין אן ערליכער איד; נאך זאגט דער רבי (שיחות הר"ן, סימן צח) תהלים איז א משענת, אן אונטערלאנער, אזוי ווי א שטעקן פאר עלטערע מענטשן צו קענען גיין; דורך זאגן תהלים האט מען כח אנצוגיין אין לעבן.

